

O‘zbekiston Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi
Urganch davlat pedagogika instituti

**Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni
baholash**

U S L U B I Y O T I

Urganch shahri

Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash Uslubiyoti institutga yuklangan vazifa va majburiyatlarni bajarishda yuzaga kelib chiqadigan korrupsiyaviy xavf-xatarlar baholash bo'yicha qoidalarni belgilab beradi hamda institutda korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholashga yagona yondashuvni shakllantirishga qaratilgan.

Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash Uslubiyoti O'zbekiston Respublikasining "Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida"gi Qonuni va boshqa qonunchilik hujjatlari talablari hamda korrupsiyaga qarshi kurash sohasidagi xalqaro tashkilotlar tavsiyalari va ilg'or dunyo tajribasi, jumladan ISO 37001:2016 "Korrupsiyaga qarshi kurashish" menejmenti tizimi – Talablar va ularni qo'llashga doir tavsiyalar" xalqaro standarti talablari va tavsiyalarini hisobga olgan holda ishlab chiqilgan.

Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash Uslubiyoti institut faoliyatini kompleks tahlil qilish orqali korrupsiya xavf-xatarga eng ko'p moyil bo'lgan funktsiya va lavozimlarni belgilash va korrupsiyaviy xavf-xatarlarni minimallashtirish bo'yicha samarali choralarini ishlab chiqish imkonini beradi.

Urganch davlat pedagogika institutida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash USLUBIYOTI

1-bob. Umumiy qoidalar

1. Mazkur Uslubiyot Urganch davlat pedagogika institutida shuningdek, Urganch davlat pedagogika instituti huzuridagi akademik litsey (keyingi o'rinlarda-Institut) faoliyatida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash tartibini belgilaydi.

Institut faoliyatidagi korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholashning maqsadlari quyidagilardan iborat:

Institutning korrupsiyaviy xavf-xatarga eng ko'p duch keladigan vazifa va funksiyalarini aniqlash hamda korrupsiyaviy xavf-xatar yuqori bo'lgan lavozimlar ro'yxatini shakllantirish;

Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish bo'yicha chora-tadbirlarni ishlab chiqish.

2. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash quyidagilar ishlab chiqilishini nazarda tutadi:

korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi;

korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha dastur;

korrupsiyaviy xavf-xatar yuqori bo'lgan lavozimlar ro'yxati;

korrupsiyaga moyil bo'lgan munosabatlar elektron reyestri.

3. Ushbu Uslubiyotda quyidagi asosiy tushunchalar qo'llaniladi:

korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi – Institut faoliyatida amalga oshiriladigan vazifa va funksiyalar (jarayonlar) bilan bog'liq yuzaga kelishi mumkin bo'lgan korrupsiyaviy xavf-xatarning tavsifi va darajasi, funksiyalarni (jarayonlarni) tartibga soluvchi mexanizmlar, funksiyalarni (jarayonlarni) amalga oshirishga mas'ul bo'lgan lavozim, korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish choralari, qoldiq korrupsiyaviy xavf-xatar darajasi, korrupsiyaviy xavf-xatarni bartaraf etish choralari amalga oshirishga mas'ul ijrochilarni o'z ichiga olgan hujjat;

korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash – Institutning faoliyatini (vazifa va funksiyalarini) tahlil qilish, mavjud korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va ushbu xavf-xatarlar darajasini baholash bo'yicha faoliyat;

qoldiq xavf-xatar – shaxsning o'z mansab yoki xizmat mavqeyidan shaxsiy manfaatlarini yohud o'zga shaxslarning manfaatlarini ko'zlab moddiy yoki nomoddiy naf olish maqsadida qonunga xilof ravishda mavjud sabab va sharoitlarda korrupsiyaviy hatti-harakatlarni sodir etishi ehtimoli.

4. Институт tomonidan korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash har yili **1-martga qadar** amalga oshiriladi.

5. O'zbekiston Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi hamda Respublikasi Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi tomonidan davlat tashkilotlarining korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash va bartaraf etish borasidagi faoliyatini takomillashtirish, ushbu yo'nalishda kamchiliklarning oldini olish bo'yicha ko'rsatmalar berilishi mumkin.

2-bob. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholashni tashkil etish

6. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash Институт tizimiga kiruvchi barcha tarkibiy va hududiy bo'linmalarni qamrab olishi lozim. Bunda, korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmasi yoki ishchi guruh tomonidan amalga oshiriladi.

7. Ishchi guruh a'zolari davlat tashkilotining tarkibiy bo'linmalari rahbarlaridan iborat tarkibda tashkil etiladi. Rektor tomonidan ishchi guruh tarkibi tasdiqlanadi hamda uning faoliyati muvofiqlashtiriladi.

8. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholashda Institut Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limi tomonidan quyidagi vazifalar amalga oshiriladi:

korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash bo'yicha ishlarni tashkil etish va muvofiqlashtirish;

korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasini ishlab chiqish;

korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha dastur loyihasini ishlab chiqish;

ishlab chiqilgan korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi va korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha dastur loyihalarini ko'rib chiqish va ularni takomillashtirish yuzasidan taklif berish;

O'zbekiston Respublikasi Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги, Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi va jamoatchilik tomonidan berilgan takliflar asosida Институтнинг korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasini va korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha dastur loyihasini takomillashtirish.

9. Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmasi quyidagi vazifalarni amalga oshiradi:

korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash ishlarini tashkil etish;

korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasini va korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha dastur loyihalarini ishlab chiqish.

3-bob. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash tartibi

10. Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmasi tomonidan Institut faoliyatining (vazifa va funksiyalarining) tavsifi ushbu Uslubiyotning **1-ilovasiga** muvofiq shaklda tuziladi.

11. Vazirlik faoliyatidagi (vazifa va funksiyalardagi) korrupsiyaviy xavf-xatarlar ichki va tashqi axborot manbalari asosida aniqlanadi.

12. Ichki axborot manbalari quyidagilardan iborat:

Institut faoliyatining (vazifa va funksiyalarining) huquqiy asosi;

ichki tekshiruv materiallari, shu jumladan xizmat tekshiruvi materiallari;

Odob-axloq komissiyasi majlislarining yig'ilishi bayonnomalari;
Korrupsiyaga qarshi kurashish ishlarining monitoring natijalari;
Komplayens nazorat tuzilmasi tomonidan Institut faoliyati (vazifa va funksiyalari) yuzasidan o'tkazilgan so'rovnomalar, shu jumladan sotsiologik tadqiqotlar natijalari va boshqalar.

13. Tashqi axborot manbalari quyidagilardan iborat:

Institut faoliyati to'g'risidagi huquqbuzarliklar bo'yicha murojaatlar (xabarlar) va statistik ma'lumotlar;

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi, Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi yoki boshqa davlat tashkilotlari tomonidan Institut faoliyati (vazifa va funksiyalari) yuzasidan o'tkazilgan so'rovnomalar, shu jumladan sotsiologik tadqiqotlar natijalari;

huquqni muhofaza qiluvchi organlar tomonidan taqdim etilgan materiallar va boshqalar.

14. Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmasi Institut faoliyatidagi (vazifa va funksiyalaridagi) korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlashda quyidagi holatlar tahlil qilinishi lozim:

Institut xodimi tomonidan sodir etilgan korrupsiyaga oid huquqbuzarlik;

Institut tomonidan faoliyatni (vazifa va funksiyalarni) amalga oshirishda jismoniy va yuridik shaxslar uchun sun'iy to'siqlarning mavjudligi;

o'z vaqtida qaror qabul qilmaslik, asossiz tezkor tartibda qaror qabul qilish;

hujjatlar, elektron ma'lumotlar bazalariga bila turib yolg'on ma'lumotlarning kiritilishi;

xizmat vakolatlarini amalga oshirishda manfaatlar to'qnashuvi;

vakolatlarni amalga oshirishda mahalliychilik, homiylik, urug'aymoqchilik kabi holatlarning mavjudligi.

15. Institut faoliyatidagi (vazifa va funksiyalaridagi) korrupsiyaviy xavfxatarlarning darajasi quyidagi o'lchovlarda baholanadi:

past;

o'rta;

yuqori.

16. Komplayens nazorat tuzilmasi tomonidan korrupsiyaviy xavf-xatar darajasiga baho berish mazkur Uslubiyotning **2-ilovasidagi** mezonlar asosida amalga oshiriladi.

4-bob. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarning darajasini bartaraf etish choralari

17. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish choralari quyidagi shakllarda amalga oshirilishi mumkin:

normativ-huquqiy hujjatlar hamda ichki idoraviy hujjatlar loyihalarini ishlab chiqish;

inson omilini qisqartirish va Institut faoliyatini (vazifa va funksiyalarini) raqamlashtirish, shaffoflikni ta'minlash, jamoatchilik nazoratini yo'lga qo'yish;

Institut faoliyatini (vazifa va funksiyalarini) tartibga solish choralari ko'rish;

Institut xodimlari va jismoniy shaxslar o'rtasida to'g'ridan-to'g'ri aloqani maksimal darajada cheklash;

rasmiy veb-sayt va boshqa ommaviy axborot vositalarida davlat tashkiloti tomonidan amalga oshirilayotgan davlat xaridlari to'g'risida ma'lumotlarni joylashtirish va tarqatish;

davlat xizmatlarini ko'rsatish jarayonini soddalashtirish, asossiz cheklovlarni, ortiqcha ma'muriy tartib-taomillarni bekor qilish, byurokratik tartibga solish mexanizmlarini yo'q qilish, taqdim etilgan hujjatlar soni va qaror qabul qilish muddatlarini qisqartirish;

Institut tomonidan korrupsiyaga qarshi kurashishga qaratilgan tushuntirish ishlarini amalga oshirish, profilaktik suhbatlar o'tkazish, ishonch telefonlari va aloqa kanallarida targ'ibot ishlarini amalga oshirish;

xodimlarning korrupsiyaga qarshi kurashish va manfaatlar to'qnashuvini boshqarish bo'yicha ichki hujjatlarga har kuni, o'zaro va to'liq rioya qilishlarini nazorat qilish.

Institutda korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish bo'yicha qonunchilik hujjatlariga zid bo'lmagan boshqa chora-tadbirlarni ham amalga oshirish mumkin.

18. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish bo'yicha mazkur Uslubiyotning 16-bandida belgilangan choralardan kelib chiqib, qoldiq xavf-xatar darajasini baholash mazkur Uslubiyotning **2-ilovasidagi** mezonlar asosida amalga oshiriladi.

19. Institutning Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmasi tomonidan mazkur Uslubiyotning **3-ilovasiga** muvofiq shaklda korrupsiyaviy xavf-xatarlar xarita loyihalari va mazkur Uslubiyotning **4-ilovasiga** muvofiq shaklda korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha dastur loyihalari ishlab chiqiladi.

Bunda, mazkur loyihalar Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limiga umumlashtirish uchun taqdim qilinadi.

20. Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limi tomonidan Institut faoliyatidagi (vazifa va funksiyalaridagi) korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash natijalari asosida Institutning umumlashtirilgan korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi ishlab chiqiladi va "E-anticor.uz" elektron platformasiga kiritish uchun har yili **1-fevralga qadar** Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligiga taqdim etiladi.

21. Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limi tomonidan "E-anticor.uz" elektron platformasida joylashtirilgan korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasiga asosan avtomatik ravishda quyidagi hujjatlar shakllantiriladi:

Vazirlikning korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha dasturi;

Vazirlikning korrupsiyaviy xavf-xatari yuqori bo'lgan lavozimlari ro'yxati.

5-bob. Korrupsiyaga moyil bo'lgan munosabatlar elektron reyestrini shakllantirish va yuritish tartibi

22. O'zbekiston Respublikasi Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi tomonidan "E-anticor.uz" elektron platformasida joylashtirilgan Vazirlikning korrupsiyaviy xavf-xatarlar xarita loyihalari asosida avtomatik ravishda korrupsiyaga moyil bo'lgan munosabatlar elektron reyestri shakllantiriladi.

23. Korrupsiyaga moyil bo'lgan munosabatlar elektron reyestri loyihasi O'zbekiston Respublikasi Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi tomonidan jamoatchilik muhokamasidan o'tkazish uchun besh kundan kam bo'lmagan muddatga "E-anticor.uz" veb-saytiga joylashtiriladi.

24. O'zbekiston Respublikasi Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi jamoatchilik muhokamasi natijalari bo'yicha umumlashtirilgan takliflarni muhokama yakunlangan kundan boshlab o'n kun ichida "E-anticor.uz" elektron platformasi orqali Agentlikka yuboriladi.

25. Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limi O'zbekiston Respublikasi Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi va jamoatchilik tomonidan berilgan takliflar asosida Vazirlikning korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi hamda korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha dastur loyihalarini takomillashtiradi.

26. Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri har yili 1-martga qadar korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi hamda korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha dasturini "E-anticor.uz" elektron platformasi orqali tasdiqlaydi.

6-bob. Yakuniy qoidalar

27. Mazkur Uslubiyot talablari buzilishida aybdor bo'lgan shaxslar qonunchilik hujjatlarida belgilangan tartibda javobgar bo'ladi.

**Urganch davlat pedagogika instituti faoliyatining (vazifa va funksiyalari)
TAVSIFI**

τ/p	Funksiya nomlanishi	Funksiya doirasida bajarilgan jarayon	Jarayonlarni amalga oshirish uchun javobgar shaxslar (uning F.I.O. hamda lavozimi)
1. Institutning tarkibiy bo‘linmasi			
1.1.			
1.2.			
1.3.			

**Korrupsiyaviy xavf-xatar darajasiga baho berish bo'yicha
MEZONLAR**

Korrupsiyaviy xavf-xatar darajasi	Mezonlar
Yuqori*	Tarkibiy bo'linmaning (vazifa va funksiyasi) avtomatlashtirilmagan
	Tarkibiy bo'linmaning (vazifa va funksiyasi) tartibga solinmagan
	Nazoratsiz tartibda ish joyida jismoniy va yuridik shaxslar bilan to'g'ridan-to'g'ri aloqa qilish imkoniyati
	Tarkibiy bo'linmaning (vazifa va funksiyasi) doirasida qarorni lryihasini tayyorlashda, ko'rib chiqishda va qabul qilishda bir shaxs ishtirok etishi
	Tarkibiy bo'linmaning (vazifa va funksiyasi) bajarishda korrupsiyaviy xatti-harakat sodir etilgan (jinoyat sodir etilganligi sud tasdiqlagan)
O'rta*	Tarkibiy bo'linmaning (vazifa va funksiyasi) qisman avtomatlashtirilmagan
	Tarkibiy bo'linmaning (vazifa va funksiyasi) qisman tartibga solinmagan
	Nazoratsiz tartibda ish joyida jismoniy va yuridik shaxslar bilan to'g'ridan-to'g'ri aloqa qilish imkoniyati
	Tarkibiy bo'linmaning (vazifa va funksiyasi) doirasida qarorni lryihasini tayyorlashda, ko'rib chiqishda va qabul qilishda ikkita shaxs ishtirok etishi
	Tarkibiy bo'linmaning (vazifa va funksiyasi) bajarishda korrupsiyaviy xatti-harakat sodir etilgan (jinoyat sodir etilganligi sud tasdiqlanmagan)
Past*	Tarkibiy bo'linmaning (vazifa va funksiyasi) to'liq avtomatlashtirilgan
	Tarkibiy bo'linmaning (vazifa va funksiyasi) to'liq tartibga solingan
	Nazoratsiz tartibda ish joyida jismoniy va yuridik shaxslar bilan to'g'ridan-to'g'ri aloqa qilish imkoniyati
	Tarkibiy bo'linmaning (vazifa va funksiyasi) doirasida qarorni lryihasini tayyorlashda, ko'rib chiqishda va qabul qilishda uch va undan ortiq shaxs ishtirok etishi
	Tarkibiy bo'linmaning (vazifa va funksiyasi) bajarishda korrupsiyaviy xatti-harakat sodir etilganligi to'g'risida ma'lumot mavjud emas

**Urganch davlat pedagogika institutining korrupsiyaga qarshi kurashish
DASTURI**

№/p	Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish chora-tadbirlari	Amalga oshirish mexnizmi	Ijro muddati	Ijro uchun mas'ullar